

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

Paragraphvs II. De incompatilibus ratione residentiae, curae, existentiae sub eodem tecto, vel quia dignitates, aut personatus sunt; & hinc ortá præhabitorum, aut de novo obtentorum vacatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

*Questio 108 An incompatibilitas impediat
carentiam secundæ gratiæ?*

Respondeo negativè: cum enim incompatibilitas, ut dictum jam immediate ante ex Lott. non opponatur afsecutioni secundæ, sed tantum retentioni præhabiti, non potest impedire provisionem secundæ, seu secundæ gratiæ; & hinc incompatibilitas non est exceptio apta ad retardandam executionem literarum secundæ provisionis. Card. de Luca. de benef. d. 55. n. 20. & d. 59. n. 2.

PARAGRAPHVS II.

De incompatilibus ratione
residentiæ, curæ, existentiæ sub
eodem texto, vel quia dignitates
aut Personatus sunt, & hinc
ortâ præhabitorum, aut de
novo obtentorum
vacatione.

*Questio 109. An, & qualiter incompatibilitas
constituatur ex onere residentiæ?*

1. Respondeo primò: duo beneficia simplicia (præcindendo etiam à sufficientia) etiam dum neutrum est Canonicatus, aut portio in cathedrali vel collegiata, sunt incompatibilia, seu simul teneri non possunt, dum ambo requirunt residentiam personalem incompatibilem. Garc. p. 11. c. 5. n. 261. citans Coraf. p. 1. c. 5. n. 2. Hojed. p. 1. c. 17. n. 30. Zerol. p. 1. v. beneficium. §. 7. & p. 2. v. incompatibilitas. §. 2. qui hoc ipsum rectè deducit ex verbis istis Trid. sess. 24. c. 17. dummodo utrumque personalem residentiam non requiratur. Gonz. gl. 15. a. n. 16. Lott. l. 3. q. 23. n. 10. & 12. proceditque id ipsum, sive de jure, sive ex consuetudine, sive ex fundatione hæc residentia requiritur. Gonz. loc. cit. n. 19. nihil enim est, quò minus etiam in his omnino simplicibus ut-
cunque aliàs ex generali consuetudine ab onere residentii liberis. Lott. loc. cit. n. 11. citans Cardin. in c. fin. de Cleric. non resid. n. 16. Imol. n. 8. Alex. de Navo. n. 10. Rebuff. in prax. tit. de dispers. super resid. n. 8. (ratione cujus generalis consuetudinis etiam in dubio omnia simplicia seclusis canonicatibus & portionibus consistentibus in Cathedralibus vel Collegiatis, quæ hodie dum ex decreto Trid. sess. 24. c. 12. requirunt residentiam. Gonz. gl. 15. n. 18. præsumuntur libera à personali residentia. Gonz. gl. 15. n. 26. citans Imol. in c. fin. de cleric. non resid. n. 9. Felin. in c. dilectus. 2. de rescrip. n. 1. Rebuff. ubi ante n. 8.) valeat hæc residentia præcisè juræ aliquo speciali induci. Lott. loc. cit. n. 12. qui etiam n. 14. ex incidente subiungit: per hoc, quòd quis residere juravit, dum beneficium talem residentiam non exigit, residentiam non induci, & talem ad residendum non teneri; eò quòd juramentum semper reguletur à naturâ actus, super quo interponitur.

2. Respondeo secundò: constituatur hæc incompatibilitas ex residentia continua præcisè, non autem ex causativa: Tond. in qq. benef. p. 3. c. 185. n. 7. Gonz. loc. cit. n. 20. citans pro hoc n. 22. Navar. cons. 4. n. 1. de clericis non resident. Anchar. cons. 17. n. 2. P. Leuren, Fort. Benef. Tom. III.

& 3. Imol. Butrio, & c. inc. fin. de Cleric. non resid. item Rotam in Callagur. beneficium, 15. Octob. 1577. in qua etiam Responsum ad Trid. sess. 7. c. 4. illud loqui de incompatilibus ratione tituli, non verò de incompatilibus respectu fructuum. Dicitur autem illa residentia præcisè, seu præcisè requisita, quæ est respectu tituli, & simpliciter obligatoria, seu sub amissione & privatione tituli & simpliciter obligatoria, seu sub amissione & privatione tituli: causativa, quæ non est simpliciter obligatoria, sed respectu fructuum tantum, ita ut licet ob non residentiam privetur beneficiatus fructibus, titulo tamen ipso beneficii privari non possit. Gonz. n. 21. ex Imol. Butr. Abb. in c. fin. de cleric. non resid. Unde etiam vides, quid dicendum ad hoc, quòd quaerit Azor. p. 2. l. 6. c. 13. q. 5. an beneficium simplex, cujus omnes redditus annui consistunt in quotidianis distributionibus, censeatur jure incompatible cum quovis alio, assiduam beneficiati residentiam requirente: ad quòd quidem ipse Respondet affirmativè, eò quòd, cum distributiones non debeantur jure nisi iis, qui præsentibus divinis officiis interfunt, beneficium consistens in solis quotidianis distributionibus assiduam beneficiati præsentiam postulet. Veruntamen, cum ex illo necdum inferri videatur, requiri residentiam præcisam, sed causativam solum, ita ut, si velit fructus percipere inde, debeat residere: non apparet, qualiter incompatible sit, seu retineri non possit, quantum est ex hoc, cum alio requirente residentiam præcisam; nisi fortè dicatur, vel ex hoc ipso, quòd omnes fructus constituti sunt in quotidianis distributionibus, saltem argui, requiri & residentiam præcisam, etsi non integri annuata ut si quis, etsi paratus sit careere omnibus fructibus, titulum tamen retinere nequeat.

Questio 110. Num igitur hæc simplicia residentiam exposulantia ita sint incompatibilia, ut obtento secundo vacet ipso jure præhabitu, seu primò?

1. Respondeo primò: vi juris communis hæc beneficia non vacasse ipso jure ante Trid. Azor. loc. cit. q. 2. Castrop. loc. cit. n. 2. nam primò ante Concil. Lateran. sub Alexan. III. vi nimirum c. referente, & c. præterea. de præb. obtinens duas dignitates vel duo curata (adeoque idem à fortiori de simplicibus non jam ratione curæ, sed etiam abque ea residentiam exigentibus, & exinde incompatible dicendum) neutrum ipso jure amittebat, sed debebat unum ex illis, relicta illi optione, quòd malebat, dimittere. Secundò tempore Concil. Lateran. sub Alexand. IV. vi cap. quia nonnulli. de cleric. non resid. non relinquebatur jam amplius ista libertas dimittendi alterutrum, neque tamen etiam ullum amittebat ipso jure; sed obtinens secundum incompatible, hoc ipso secundo veniebat privandus per sententiam. Tertio c. de multa. de præb. & extrav. execrabilis. Joannis XXII. sermo solum est de dignitatibus, personatibus, officiis curam animarum habentibus, & non de simplicibus purè ratione residentia incompatible. Castrop. Azor. l. cit.

2. Respondeo secundò: Post Trid. per obtentionem pacificam secundæ beneficii residentiam præcisam requirentis ipso jure vacat quodcumque beneficium præhabitu similem residentiam requirentis; eò quòd Trid. sess. 7. c. 4. loquatur generaliter

E

sua

sub privatione ipso jure prohibendo receptionem & retentionem plurium beneficiorum curatorum, aut alias incompatibilium; adeoque non solum innovet constitutionem *c. de multa* (quod loquens de solis curatis, voluit præhabitu curatum vacare ipso jure per assecutionem secundi curati, & eum, qui utrumque simul retinere contendit, privari, præhabito quidem ipso jure, secundo verò per sententiam) sed etiam extendit illam ad quavis beneficia incompatibilia, etsi curata non sint, juxta expressam declarationem S. Congregationis, quæ sic habet: *quod de incompatilibus beneficiis dicitur in illo c. 4. idem intelligendum est de omnibus beneficiis residentiam requirentibus. Et iterum: Congregatio Concilii censuit in residentiam requirentibus, aut alias quomodocumque incompatilibus induci vacationem primi per assecutionem secundi per decretum Trid. sess. 7. c. 4. juxta dispositionem c. de multa: quas declarationes recitant Gonz. Garc. paulò post citandi; & alii passim. Azor. loc. cit. Castrop. loc. cit. n. 3. Gonz. gl. 15. n. 17. dicens indubitanter hodie dum sic tenendum esse, quamvis neutrum ex illis sit dignitas aut curatum, aut etiam Canonicatus, sed ambo omnino simplicia, v. g. Capellanæ residentiam requirentes. Garc. p. II. c. 5. n. 83. citans Zechum de benef. c. 5. n. 4. Gurtier. conf. 10. n. 4. Hojed. ac plurimas Rotæ decis. Azor. p. 2. l. 6. c. 13. q. a. contra Paric. l. 3. q. 3. n. 132. Marc. Ant. Genuen. in p. 2. curia Archiep. Neap. c. 64. n. 4. Piacef. in pr. ep. p. 2. c. 5. n. 56. Prop. de Augustino ad sum. Bullar. Quaranta. causa 6. apud Castrop. item contra Pirh. ad tit. de preb. n. 170. ubi absolute sentit contrarium dicens: jura antiqua, quæ nullibi hanc privationem ipso jure importabant, quoad hæc beneficia non esse correctæ per Trid. sed solum quoad curata, dignitates, personatus; adeoque adhuc quoad simplicia incompatibilia quoad residentiam hæc jura servanda esse, ut nimirum non vacet præhabitu ipso jure ad assecutionem secundi, sed beneficiatus cogi debeat ad resignandum vel dimittendum alterutrum. Item contra Navar. conf. 24. de preb. ubi postquam contrarium asseruisset, addit: si constaret S. Congregationem declarasse, Trid. sess. 7. c. 4. ita esse intelligendum, eaque declaratio à sua Sanctitate confirmata esset, ita fore tenendum; sed quia id non constat, & aliàs ex verbis Trid. id non videatur efficaciter probari posse, non est, quòd ad hanc sententiam nos astringat, item contra Less. de justitia. l. 2. c. 34. n. 144. addentem tamen n. 145. se dictam S. Congregationis declarationem nunquam vidisse, si tamen facta sit, judicare se tenendam, & hujusmodi simplicia convenire in hoc cum in compatilibus primi generis, hoc est, quorum primum ad obtentionem secundi vacat ipso jure. Verum hic iterum observandum, hanc vacationem ipso jure non induci ob requisitam residentiam merè causativam Gonz. gl. 15. n. 20. Sic dum residentia præcisa non requiritur, beneficiatus in loco sui beneficii non residens, ideoque fructus non percipiens, poterit illud beneficium accipere & retinere, & in eo residendo lucrari fructus absque eo, quòd vacet præhabitu. Pirh. loc. cit. n. 169. Et si forte aliunde teneatur alterutrum dimittere, dum utrumque ad sustentationem est sufficiens; eò quòd per ipsum iter, quò minus illud, in cujus loco non residet, sit ipsi frugiferum. Idem est, dum residentia utriusque præcisa non est incompatibilis, qualis esset, si unius esset perpetua; vel amborum residentia incurreret in idem tempus; scèc si in uno teneretur residere, v. g. per men-*

ses 6. qualescunque, in altero per alios 6. menses vel pauciores; quia tunc utriusque residentia satisfacere potest. Pirh. loc. cit. sic in illis Germaniæ Ecclesiis Cathedralibus, in quibus ex recepta immemoriali consuetudine non requiritur residentia totius anni, sed vel medii anni, vel 4. aut paucorum mensium, non est residentia incompatibilis; & vel sic, quantum est ratione residentia, potest tales canonicatus plures simul quis habere. Pirh. loc. cit. n. 132.

Questio XII. Num ergo etiam vacent ipso jure ambo talia beneficia simplicia residentia, dum intendit ambo retinere simul, juxta quòd aliàs in Extrav. Execrabilis constitutum expresse de dignitatibus, personatibus, beneficiis curatis?

Respondeo affirmative: Concilium enim Trid. in eo, qui obtinet beneficia, etiam aliàs incompatibilia, inducit ipso jure privationem beneficiorum juxta privationem, quæ SS. Canonibus constituta est; sed privatio ipso jure utriusque beneficii in eo casu statuta est per Extrav. Execrabilis. ergo. Castrop. loc. cit. n. 4. Garc. loc. cit. n. 64.

Questio XII. Quando nam censetur quia præsumere, seu intendere beneficia talia retinere simul?

Respondeo tunc, quando sciens (aut, ut addit Garc. scire debens) esse incompatibilia, seu vacasse ipso jure præhabitu ad assecutionem secundi, ambo retinet absque eo, quòd opus sit mentione Judicis aut litis motione seu contestatione, ita ut incurrat hanc penam amissionis utriusque, etiam si dum incipit conveniri in judicio, velit illud præhabitu dimittere. Siquidem verba illa Concilii retinere præsumperit, solum denotant dolosam seu malitiosam detentionem, contra quod præcipiunt Canones, saltem ex culpa lata, qualis contrahitur etiam citra talem mentionem, dum lex ipsa satis monet. Castrop. loc. cit. Garc. loc. cit. n. 95. & seq. citans pro hoc n. 98. S. Congregat. declarationem, contra Pirh. de preb. n. 150. & alios, qui cum gl. v. contenderit, tenent non amitti secundum, si ante litis contestationem dimissum primum.

Questio XIII. Qualiter ergo intelligendum illud decretum Trid. sess. 24. c. 17. quo statuit, ut qui obtinet duas parochiales, vel alias incompatibilia ex dispensatione, uno retento, alterum intra 6. menses dimittat.

Respondeo Concilium ibi loqui tantum de beneficiis jam obtentis ante Trid. non autem de obtentis vel obtinendis impofterum post Trid. Pirh. ad tit. de preb. n. 150. Garc. p. II. c. 5. n. 177. citans pro hoc Vegam p. I. c. 6. casu 24. Rodriq. in sum. c. 31. n. 4. &c. quemadmodum etiam in Extravag. Execrabilis, dum in priore ejus parte statuit, ut dimissio unius beneficii ex incompatilibus, fieri debeat intra mensem, loquitur de jam obtentis; siquidem in posteriore parte §. qui uno. ubi agitur de beneficiis deinceps post dictam Extravag. obtinendis, statuit, quòd dimissio primi beneficii debeat fieri statim, & in continenti, ut colligitur ex illis illius verbis: absque mora dispendio: hoc ipsum tamen intelligendo juxta arbitrium boni viri, & post adeptam pacificam possessionem secundi cum aliquo temperamento. Pirh. loc. cit. n. 153. Garc. loc. cit. n. 35. & 37.

37. citans Abb in c. quia nonnulli n. 4. de clericis non resid. Gamb. Diaz. Flores de Mena & c. contra Rebuff. in pr. sic. de dispensatione aratis. v. quoad vixerit. n. 12. Zerol. in pr. Ep. p. 1. v. beneficium. §. 3. & c. tenentes satis esse, si intra mensem dimitatur propter verba cit. Extravag. parimodo. nimirum quo prius locuta fuerat de beneficiis ante ipsam obtentis.

Questio 114. An consuetudine saltem induci possit, ut quis simul habeat & retineat talia duo simplicia residentiam requirentia?

Respondeo: quamdiu consuetudine abrogata non est necessitas residendi, manifeste patet, nullam consuetudinem induci posse, ut duo, dum pergunt requirere residentiam, habeantur simul. De cetero consuetudinem, quam ante Trid. receptum erat in pluribus locis, ut Canonici à suis Ecclesiis abessent, ac proinde unus idemque duos Canonice simul in diversis Ecclesiis obtineret, Trid. penitus abrogavit: quin &, quod iura istiusmodi consuetudinem appellent corruptelam, ait Azor. p. 2. l. 6. c. 13. q. 2. §. quæret aliquis. Quin tamen, ubi unus residendi non est ex lege divina, aut naturali, nec consuetudo abrogans residentiam damnatur à lege tanquam iniqua & irrationabilis (qualiter saltem à Trid. in beneficiis omnino simplicibus, quæ canonicatus non sunt, ea damnari non videtur) nil verat, quod minus talis consuetudo, etiam simpliciter abrogata nasceretur de novo, & sic sublata necessitate residendi, istiusmodi simplicia plura simul haberi possint per consuetudinem, Pirh. de prab. n. 142. Unde multò magis consuetudo talis, ubi ea hucusque in locis, ubi Trid. receptum non est, vigeret, tolerari poterit.

Questio 115. Num quis dispensatus à Papa sine causa in residentia, quam exigunt istiusmodi simplicia, tutus esse possit in conscientia: & num Papa ad libitum suæ voluntatis talia plura uni sive in eadem, sive in diversis Ecclesiis conferre possit?

Respondeo affirmativè ad utrumque; Hurtad. de resid. ex vi benef. resol. 6. subresol. 12. n. 1. & 2. cum enim istis simplicibus, uti & Canonicatibus & dignitatibus non curatis residentia solo jure Canonico sit inducta; si Papa aliquem ab hac obligatione residendi absolvat, etsi male agat id faciendo, sine causa, dispensatus tutus erit in conscientia; maxime, si ejus residentia non sit valde necessaria Ecclesie, vel cultui divino, ita ut per alium suppleri nequeat, adeò que etiam supposita hac dispensatione in hac lege humana de residendo, poterit eorum beneficiorum plura pro libitu conferre uni; cum jam etiam Canonicatus, aliæque dignitates non curatæ maneat tanquam purè simplicia. Ita ferè Hurtad. loc. cit.

Questio 116. An, & qualiter incompatibilitas constituitur ex duplici cura?

Respondeo duo curata sunt incompatibilia, seu simul obtineri non possunt in titulum. Laym. ad c. dudum. de Elect. n. 2. & ad c. eam te. de arate & qual. cum communi. Vide eundem Theol. Mor. l. 4. tit. 2. c. 8. assert. 2. & 3. & constat ex c. de multa de prab. & ex Extravag. Execrabilis, aliisque textibus passim, uti & decreto Trid. sess. 7. c. 4. Porro non nisi curata strictè, hoc est, quibus incumbit animarum

P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

cura in foro interno & penitentiali, habere ad se invicem incompatibilitatem, non verò curatum strictè cum alio cura: o minus strictè tali, qualia sunt quæ non nisi curam jurisdictionalem habent pro foro externo seu contentioso; ut Archidiaconatus, Decanatus, tradit Barb. in collect. ad c. de multis. Idem tradit Lott. l. 1. q. 20. à n. 30. ubi: quòd Roia hac in parte mutavit suam sententiam in ipsa eadem causà Conchens. Archipresbyteratus. de die 28. Januar. 1598. de mente S. Congregationis Concilii, ut refert Gonz. gl. 6. n. 64. nimirum, quòd incompatibilitas ex duplici cura, de qua in c. de multa. non intelligatur de cura ista jurisdictionali, sed de ista altera strictè tali, seu fori conscientie; contrarium tenente Pirh. ad cit. de prab. nu. 150. citante Abb. in cit. c. de multa. in additione. n. 24. ac dicente illam Barbofæ expositionem absque solido fundamento nimis restringere cillud de multa. Illud certius, quòd beneficium actu curatum dictam incompatibilitatem non habeat eum alio habitu tantum curato, quale v. g. est Ecclesia Parochialis, ubi Parochiani omnes peste vel bello sublati, vel alia de causà, pura, ob soli sterilitatem, vel inundationem, aeris cœlivi intemperiem recessere absque spe, saltem propinquà, redeundi: potest enim quis talibus duobus curatis simul deservire. Pirh. cit. n. 150. Azor. p. 2. c. 6. q. 10. citans gl. in c. licet Canon. de elect. in 6. sed neque duo curata habent incompatibilitatem, dum unum tenetur per se, alterum accessoriè v. g. dum quis dignitatem habet, cui per se imminet cura animarum, ut Archidiaconatus, & cui accessoriè simul & per accidens annexa est Ecclesia Parochialis. Pirh. loc. cit. nu. 133. juxta c. de multa; aut Extravag. execrabilis, utpote quibus solum prohibetur habere simul plures dignitates curatas; aut Ecclesias Parochiales; in dicto autem casu non censetur quis habere duo, nec propriè sunt duo curata beneficia, sed reputantur pro uno; cum Ecclesia Parochialis accessoriè annexa dignitati, vel etiam prabendæ Canonicali dicatur esse suppressa, ita ut dignitas illa, si et aliàs per se cura non incumbit, beneficium simplex censetur. Pirh. loc. cit. juxta gl. in cit. c. super eo. Quippe Ecclesia talis Parochialis propter unionem seu accessionem illam ad alterum beneficium tanquam principale sortitur naturam & constitutiones hujus beneficii principalis. Pirh. ibid. dum nimirum cura animarum actu, & quoad exercitium est penes Vicarium, quem is, qui dictam dignitatem vel Canonicatum habet, in Ecclesia Parochiali sibi substituere debet, & penes dignitatem illam vel Canonicum, cura illa animarum fori, penitentiæ, seu Parochialis solum est in habitu; & hinc habens illam dignitatem vel Canonicatum non tenetur per se ipsum residere in parochia illa; cum cura, quæ venit accessoriè, & in habitu tantum est penes aliquem, non est attendenda, sed natura tantum & qualitas beneficii principalis; etsi hoc sit minus dignum seu simplex, cui beneficium curatum subjicitur, & accessoriè annectitur. Pirh. loc. cit. citans Anchar. in cit. c. super eo. nos ab. 3. Et hinc etiam necessarium non est, ut in impetratione beneficii principalis fiat mentio de beneficio curato vel Parochiali ei annexo accessoriè; cum hoc per se non vacet, sed veniat solum accessoriè. Unde quoque jam illud inferri posse videtur: dum aliunde non est incompatibilitas, posse hujusmodi duo beneficia simplicia, quorum unicuique accessoriè annexa est cura animarum

E a

sen

seu diversa Ecclesia Parochialis, cum unum quodque pro simplice reputetur, & ut dictum, neutrum propter istam curam habituale accessorie annexam requirat residentiam illius in Ecclesia Parochiali, simul haberi: Item cum, qui habet curatum, posse obtinere & simul retinere aliud simplex, cui annexum est aliud curatum. Pirh. ad tit. de prob. n. 136.

Questio 117. An ergo incompatibilitas illa duorum per se curatorum impediatur, quod minus unum habeatur in titulum, alterum in Commendam?

Respondeo primo affirmative: dum sermo est de commenda in perpetuum. Laym. in c. avaritia, de elect. in 6. nu. 1. Azor. p. 2. l. 6. q. 11. loquens in genere, non tantum de curatis, sed de quibuscunque, & undecunque ipso jure incompatibilibus, non posse duo eorum haberi simul in commendam; nec unum in titulum, alterum in commendam perpetuam, ac pro hoc citant Gomez. in reg. de trienn. poss. q. 5. n. 10. & seq. Mandos. ad reg. 32. q. 7. n. 1. 7. & 12. ubi is expressè; quod commenda perpetua incompatibilitatem inducant tam inter se, quam quoad alia beneficia habitata in titulum. Idem tradit Tond. qq. benef. p. 2. c. 1. §. 2. n. 14. citans Riccium collectan. 999. Hæc enim simultanea commendatio perpetua est præter Canones antiquos, utpote quibus commendabantur tantum ad tempus, ut constat ex c. qui plures. 21. q. 1. & investita in Ecclesiam ex nimia hominum ambitione. Azor. loc. cit. §. dubium autem, quin & in fraudem legis verantis habere plura incompatibilia in titulum; nam, cum duo jure tituli haberi non possent, unum tantum ratione tituli, alterum per commendam haberi possent, excogitaverunt novam rationem habendi perpetuo plura, unum videlicet jure tituli, alterum jure commendationis ad vitam vel perpetua administrationis. Azor. loc. cit. Laym. cit. n. 1. Et hic sensus est Trident. dum sess. 7. c. 4. ait: quicumque plura curata, aut aliis incompatibilia beneficia sive per viam unionis ad vitam, seu commenda perpetua, aut alio quocunque nomine & titulo contra formam SS. Canonum in simul retinere præsumperit, beneficiis ipsis ipso jure, etiam vigore præsentis Canonis, privati existat &c. ut nimirum non solum veret haberi plura incompatibilia in perpetuum, seu ad vitam commendata, ut voluerant quidam, sed etiam haberi unum eorum in titulum, alterum in commendam perpetuam. Azor. loc. cit. §. existimo. Accedit, quod commendatio, etiam in perpetuum non mutat statum & conditionem beneficii, ac proinde beneficium actu curatum commendatum retinet curam animarum actu, residentiam, & hinc ortâ incompatibilitatem. Unde & commendatarius perpetuus in eo residere debet, parumque refert, si aut rector aut prælatus dicatur; quia beneficium suscipit cum oneribus ipsi beneficio annexis; aut etiam, quod non per mortem commendatarii, sed illius, qui illud jure tituli ultimo obtinuit, dicatur vacare. Azor. loc. cit. & §. dices. Nec obstat Cardinales Episcopatus, Abbatias, Prioratus passim retinere jure & nomine commendationis perpetua, vel administrationis ad vitam; nam id fit ex concessione & indulgentia Papæ. Azor. loc. cit. §. obijctes secundò. Unde jam etiam illud infertur, quod, cum illud sit contra jus commune, & Trid. Episcopi auctoritate id fieri

non posse, ut quis habeat Ecclesiam Parochialem, vel aliud beneficium residentiam requirens in titulum, & aliud simile in commendam perpetuam. Azor. loc. cit. §. existimo. citans Nav. in man. c. 5. nu. 126.

2. Respondeo secundò: si sermo est de commenda ad tempus, videri tunc posse simul haberi unum in titulum, & alterum commendatum ad tempus, etiam si ambo sint Ecclesiarum Parochiales. Pirh. ad tit. de prob. n. 130. citans Piassec. in pr. Ep. p. 2. c. 5. a. 3. n. 72. Azor. cit. q. 11. juxta c. qui plures. 21. q. 1. nam is, cui Ecclesia ad tempus commendatur, beneficiarius jure non censetur, nec fructus beneficii sibi acquirit, sed eos successoribus reservat, de iis rationem redditurus, tantum sibi reservans, quantum necessarium ad honestum victum, & tonquam sui laboris mercedem, & curæ debita stipendium. Azor. loc. cit. unde & hoc fieri potest ex ipsa juris dispositione seu concessione. Azor. loc. cit. tradit nihilominus Tond. loc. cit. n. 3. 4. & 6. quod licet vi c. nemo. de elect. in 6. ob necessitatem vel utilitatem Ecclesiarum potuerit Episcopus concedere beneficium in commendam ad 6. menses & non ultra, & si elapsis istis 6. mensibus duraret eadem necessitas vel utilitas, potuerit hanc commendam prorogare ad alios 6. menses juxta gl. in cit. c. nemo. 9. de iur. & Rebuff. in pr. p. 1. tit. de commend. n. 65. hodie tamen non obstante illa dispositione c. nemo. correctâ sit per Trid. vi cuius solum possit Episcopus Vicarium temporalem deputare. dum Ecclesiarum necessitas hoc requirit, servatâ formâ ejusdem Trid. sess. 24. c. 18. juxta decretum S. Congreg. Concilii referente Barbol. in recollect. Apost. decis. collectan. 187. n. 1.

Questio 118. An, præscindendo à sufficientia, sit contra jus naturæ, habere beneficium unum curatum in titulum, & aliud curatum in commendam perpetuam?

Respondet negativè. Hurt. de resid. ex vi benef. resol. 6. subrejol. 9. nu. 1. dicens, hinc posse id fieri ex pura pontificis dispensatione, sine ulla juris naturalis relaxatione: atque ita, etiam si Papa dispenset sine causa, validam fore dispensationem, & provisum tutum in conscientia, nisi fiat beneficiorum commendatorum etiam simplicium nimia coacervatio, quæ, nisi subit urgentissima causa, sit turpissima contra jus naturæ; citatque pro hoc nu. 5. Hojed. de incompat. p. 2. c. 4. dicentem, neminem scribentium de hoc dubitare, Rationem verò, cur hoc turpitudinem nullam contra jus naturæ contineat, reddi, ait Hurt. n. 4. & gl. in cit. c. qui plures. 21. q. 1. nempe hanc: quod quis Ecclesiarum commendatæ non sit prælatus, sed potius procurator. c. obitum d. 6. t. & dum objicitur, eadem incommoda & inordinationes contra jus naturæ sequi ex hoc, quod quis plura curata habeat in commendam, ac si ea habeat in titulum perpetuum, respondet n. 7. & 8. ex Hojed. quod auctoritas & scientia Rom. Pontificis removeat omnem suspitionem, & præsumatur, quod commenda ad vitam facta fuerit ex justis & rationabilibus causis, quæ præfatis incommo dis præferendæ; nam in his Rom. Pontifex de illicito facit licitum, ita ut eo ipso facto auferatur omnis incompatibilitas in foro externo. Ex quibus tamen postremis argui videtur habere & conferre talia, nempe unum curatum in titulum, alterum in commendam sine justâ causa,

causa, continere aliquam turpitudinem contra jus naturæ, non nisi ex iustitia causa abstergendum.

Quaestio 119. An habere simul duo curata in titulum adversetur juri divino & naturæ?

Respondeo affirmativè: Hurt. loc. cit. subresol. 15. nu. 1. dicens, id omnino certum, & regulam infallibilem; quia de jure divino singula requirunt residentiam: unde, nisi subsit iustissima ratio, quæ hanc turpitudinem evacuet totaliter, dispensatio pontificia nec valida est, nec dispensatus tutus in conscientia, fructusque suos non facit. Hurt. ibid. n. 2. etsi collatio secundi curati sit valida juxta dicta sepe de collatione secundi sufficientis facta sine sufficiente causâ. Less. de justit. c. 34. n. 152. cum aliis ibi cit. Non est tamen ita intrinsecè malum, quin in certis circumstantiis sit licitum & bonum, adeoque non est strictè contra jus naturæ, qualia sunt illa quæ in nullis circumstantiis licent. Pirh. de prob. n. 183.

Quaestio 120. An, & à quo in hoc dispensari possit?

Respondeo: posse in hoc à Papa, & quidem solo dispensari. Pirh. de prob. n. 182. citans Laym. Theol. mor. l. 4. tr. 2. c. 8. n. 9. Less. de justit. l. 2. c. 34. nu. 149. Garc. p. 11. c. 5. n. 337. Azor. p. 2. l. 6. c. 12. q. 1. nam licet non residere in curato, & habere duo curata absque iustissima causâ sit irrationabile, & juri naturæ repugnans, & hinc meritò statutum & consuetudo, ut ordinariè conferri possint duæ dignitates, vel duo curata, damnanda sit, tanquam noxia Ecclesiæ, & bonis moribus contraria, non tamen id fieri maximè per auctoritatem Superioris, nimirum Papæ dispensantis ex justa causâ, & peculiaribus circumstantiis honestantibus, & turpitudinem illam evacuantibus in casibus subinde occurrentibus est amplius irrationabile, & contra legem naturæ. Quemadmodum Pirh. ibid. ex Laym. in c. 1. de consuetud. nu. 4. licet non valeat consuetudo vel statutum, ut latronibus & homicidis vita donetur, si multam pecuniariam solvant, cum id, si ordinariè fiat, præbeat ansam gravibus injuriis & latrociniiis exercendis: potest tamen, qui reip. præst. in certo casu tali latroni vitam condonare, & supplicium mortis in multam pecuniariam mutare. Quod autem id nemo alius possit præter Papam, satis constat ex textu c. dudum. de elect. & c. de multa. junctis Gloss. dum enim ibi dicitur: in his, ubi ratio postulat, posse per sedem Apostolicam dispensari: à contrario sensu patet, id non posse alium; dum, quod de uno conceditur, virtualiter de alio negetur. Atque ita licet olim seu jure antiquo poterat Episcopus dispensare, ut quis simul obtineret plura curata, ut patet ex c. 2. dist. 70. ubi dicitur: licet Episcopi dispositione unus possit diversis præesse Ecclesiis &c. id tamen per decretum Concilii Lateran. in c. de multa. postea eorundem fuit propter indiscretas Episcoporum dispensationes. Pirh. de prob. n. 190. juxta gl. fin. in cit. c. de multa.

Quaestio 121. An consuetudine induci possit, ut quis citra dispensationem obtineat plura curata in diversis Ecclesiis?

Respondet negativè Pirh. de prob. nu. 141. citans Abb. in c. extirpanda. de prob. n. 36. Rebuff. P. Leuren. Fori Benef. Tom. III.

in pr. cit. de dispensat. de non resident. n. 66. ed quoddam talis consuetudo nimis damnosa sit Ecclesiis & animabus, ideoque reprobata in c. de multa. Pirh. ibid. Quin & Trid. sess. 24. c. 12. talem consuetudinem etiam immemoriam sustulit, juxta Garc. p. 3. c. 2. n. 197. Covar. l. 3. var. resol. c. 13. n. 5. & 9. Less. l. 2. c. 34. nu. 163. apud Pirh. loc. cit. dum enim per legem damnatur consuetudo, ut damnosa, iniqua & irrationabilis (uti hæc damnatur) censetur damnata consuetudo quælibet etiam immemorialis. Unde tunc aliud non patebit effugium, quàm dicendo Trid. seu legem illam reprobativam hujus consuetudinis tanquam irrationabilis in iis Ecclesiis, ubi ea consuetudo adhuc dum viget, receptam non esse, ut Laym. Theol. mor. l. 4. tr. 2. c. 8. n. 11. apud Pirh. quod ipsum tamen, seu hanc non receptionem non juvare ostendit Garc. n. 199. Illud omnino certum videtur, nullam consuetudinem induci posse, & nullam consuetudinem etiam immemoriali excusari posse, ut id fiat passim, & sine justa causâ, cum id juri divino repugnet, juxta dicta question. præced. Pirh. ex Laym. loc. cit. etsi is secus esse dicat; nimirum talem consuetudinem non residendi in curato, adeoque habendi eorum plura ex justa causâ non ita facile damnari posse. De cetero probabile esse, ait Pirh. citato Navar. l. 3. conf. 21. de Cleric. non resident. nu. 4. juncto conf. 24. de prob. quod per consuetudinem immemoriam induci possit, ut non requiratur residentia personalis in beneficiis curatis, sed per idoneum vicarium ea administrari possint; ed quod consuetudo immemorialis æquipollet privilegio, ut quidquid per privilegium Papæ obtineri potest, idem possit obtineri per consuetudinem; per privilegium autem & dispensationem Papæ ex justa causâ obtineri, ut quis non teneatur personaliter residere in dignitate aut beneficio curato, modò illud per vicarium ritè administratur, ut constat ex praxi; quin &, quod consuetudo immemorialis faciat præsumptionem dispensationis olim in hoc à Papa obtentæ; cum allegari tunc possit titulus optimus possibilis.

Quaestio 122. Quinam sint sufficientes causæ & causa, ut quis per dispensationem deobligetur à residendo in beneficiis acta & per se, seu principaliter curatis, adeoque possit eorum plura obtinere?

Respondeo primò: esse ferè easdem, ob quas supra dictum, posse alicui quandoque plura beneficia supra necessariam vitam necessitatem conferri: ac proinde, sicut ibi dictum, ita & hic dicendum, quod ad curata, reduci quoque eas posse ad Ecclesiæ necessitatem, vel magnam utilitatem. Ad primum spectat, dum quandoque uni Ecclesiæ duæ Parochiales conferuntur vel committuntur; quia clerici alii ad hoc idonei desunt. Azor. p. 2. l. 6. c. 10. q. 10. Item dum filiis principum conferuntur quandoque plures episcopatus, etiam ante aetatem; quia Ecclesiæ egent potente defensore contra hæreticos. Pirh. de prob. n. 191. Item dum Ecclesiæ curata, quia nullos aut exiguos proventus habent, ita ut proprios Sacerdotes alere non possint congruenter; possunt plures conferri, etiam citra dispensationem Papalem ex juris concessione, saltem accedente auctoritate Episcopi, juxta c. unio. 10. q. 3. ubi sic expressè de Ecclesiis Parochialibus: & c. eam te. de aetate & qualis. Hurt. de resident.

l. 6. resol. 6. subresol. 15. à n. 3. citans pro hoc Hojed. de incomp. p. 2. c. 5. si enim vel ob solam hanc tenuitatem reddituum plures earum possint uniri in perpetuum. c. postquam. 16. q. 1. clem. ne in agro. de statu Monachor. & unita uni conferri, multò magis poterunt ob eandem causam tenuitatis, etiam si non uniantur, conferri uni. Hurt. *ibid.* n. 7. ubi tamen n. 9. subiungit, quòd quàmprimùm harum Ecclesiarum aliqua ad pinguiorem statum redierit, teneatur beneficiatus, illà retentà, alias dimittere, juxta c. cum cessant, de appellat. eò quòd dum illa relaxatio juris divini facta ob causam adæquatam tenuitatis, eà cessante denuo intret obligatio illa juris naturæ. Idem est de duobus Episcopatibus, quorum neuter possit pro sua qualitate sustentare suum Episcopum; tunc enim ex Papæ concessione simul haberi possunt. Hurt. *cit.* n. 3. Azor. p. 2. l. 6. c. 10. q. 10. qui tamen id limitat, si nimirum Cathedralis illæ, seu Episcopatus essent ita conjuncti, seu vicini, ut ab uno Episcopo commodè gubernari possent; juxta c. illud. 21. q. 1. sic enim videtur in utroque residere. quæ etiam limitatio videtur observanda in duabus Parochialibus. de cetero dum Parochia aliqua in eo sensu tenuis est, quòd paucos habeat Parochianos (qualis censetur, si non habet 10. Parochianos seu vicinos, id est, familias. Hurt. *loc. cit.* nu. 11. citans Jo-And. in c. fundamenta. de elect. in 6. Cardin. in clem. plerisque. de elect. q. ult.) ea præcisè non est causa sufficiens, ut conferatur actu habenti sufficientem Parochialem, si tenuis illa Parochia aliàs non est tenuis in sustentatione sui pastoris, sed pauca illa oves sustentent illum congruè; etsi præsumatur aliàs, quòd Parochia, quæ 10. Parochianos non excedit, non possit sustentare clericum. Hurt. n. 12.

2. Ad secundum spectat, dum uni conferuntur plures Ecclesiæ curatæ; quia is unus solus magis putatur profuturus Ecclesiæ, etiam absens, sua auctoritate, potentiâ vel doctrinâ & prudentiâ, quàm alius præsens, vel alii plures. Pirh. *loc. cit.* sic etiam ad hanc secundam causam, nimirum Ecclesiæ utilitatem reducitur, ut constat ex c. de multa. ubi Innoc. III. in concil. Lateran. postquam pluralitatem curatorum, & dignitatum, & personatum prohibuisset, addit in fine: circa sublimes tamen & literatas personas, quæ majoribus sunt beneficiis honoranda, cum ratio postularit, per sedem Apostolicam poterit dispensari &c. & Joannes XXII. in extravag. execrabilis. postquam sanxisset idem, ne quis obtineret plures dignitates, personatus, officia, Prioratus & beneficia, quibus cura animarum inest, excipit Cardinales, qui serviendo Ecclesiæ universali, singularum Ecclesiarum commoditatibus se impendant; ac regum filios, qui propter sublimitatem eorum, & generis claritatem sunt potiori prærogativa gratiæ attollendi: nam tunc non præcisè ob generis nobilitatem vel doctrinam dispensatur, sed quia tales personæ plerumque sunt magis utiles Ecclesiis; & sic hæc dispensatio principaliter & ultimè tendit in publicum Ecclesiæ bonum. Pirh. *loc. cit.* nu. 192. citans D. Thom. 1. 2. q. 97. a. 4. ad. 1. Abb. in c. de multa. n. 7. ubi etiam notat Pirh. personas literatas in c. de multa. æquiparari sublimibus sive nobilibus, cum scientia verè hominem nobilitet: idque ait etiam in Imperio Rom. receptum, saltem dum personæ literatæ publicum doctrinæ testimonium in universitate aliqua approbatâ, seu doctoratum sunt assecutæ.

Questio 123. An, & qualiter ipso jure olim vacarint, & hodie dum vacent beneficia præhabita curata per assecutionem alterius curati?

Respondeo ad primùm primò: olim ante Concilium Lateran. tertium anno 1180. habitum sub Alex. III. ut constat ex c. referente. de præb. per assecutionem secundi curati non vacabat ipso jure primùm, seu præhabitus curatus, neque etiam quis, si utriusq; simul præsumebat retinere, privabatur utroque, aut etiam secundo; sed astringebatur unum quod malebat, dimittere. Pirh. de præb. n. 145. secundò: tempore dicti concilii Lateran. ut refertur ejusdem c. 13. vi cap. quia nonnulli, de cleric. non resid. statuitur, ut recipiens duo curata seu Parochialia priveretur posterius accepto; non quidem ipso jure, sed per sententiam, seu officio judicis, & conferens potestatem conferendi pro illa vice. Pirh. n. 147. citans Abb. in cit. c. quia nonnulli, n. 4. Tertio: tempore Concil. Lateran. quartæ habiti Anno 1215. ejusdem c. 29. ut refertur c. de multa. de præb. statuitur ab Innoc. III. ut quia dictæ decretales illæ, quia nonnulli propter quorundam cupiditatem expectatam non ferebant utilitatem, deinceps, quicumque beneficium curatum jam obtinens alterum etiam curatum receperit, ipso jure privatus sit prius obtento; & si utrumque simul retinere contenderit, etiam secundo priveretur. circa quod notat Pirh. n. 149. cum hæc decretalis dicat, per assecutionem curati vacare ipso jure prius curatum, ac sic ad hanc vacationem requiratur, ut utrumque sit curatum, per sensum contrarium rectè inferri, vi hujus decretalis non vacare prius habitum non curatum, etsi aliàs residentiam requiratur, aut aliter sit incompatible per assecutionem secundi curati: similiter non vacare prius curatum per assecutionem secundi curati, etsi aliunde residentiam requirentis aut incompatible. Item Barbosa. ad cit. c. de multa. & Lott. l. 1. q. 20. nu. 31. supra citati, cum teneant, non loqui hoc c. de multa. de curatis minus strictè talibus, hoc est, habentibus curam jurisdictionalem, seu fori externi tantum, teneant non vacare (quantum est ex vi hujus c. de multa.) curatum strictè tale per assecutionem curati largo modo talis, contrarium tenente) Pirh. n. 150. Quarto: per extravag. execrab. idem quòd hoc statuitur; nempe ut per assecutionem (intellige pacificam quòd ad titulum & possessionem, juxta dicta aliàs) secundi curati vacet primùm ipso jure, & si utrumque retinere contenderit, vacent ipso jure ambo: quæ tamen extravag. quoad hoc punctum, ut Pirh. n. 153. citans Garc. p. 11. a. 5. n. 24. Azor. p. 2. l. 6. c. 13. q. 1. & Barbosa, in hoc strictior est, & severior quàm c. illud de multa. quòd procedat non solum, dum quis duo strictè vel largè (hoc est cum jurisdictione fori contentiosi) curata obtinet; sed etiam, si quis beneficium strictè vel largè curatum obtinet cum dignitate, personatu vel officio sine cura.

2. Respondeo ad secundum: hodie dum post Trid. quæ quòd dictam vacationem constituta sunt in c. de multa. & in Extravag. execrabilis. in suo vigore perseverant, nimirum, quòd nemo obtinere possit plura curata, vel plures personatus, vel dignitates abique Sedis Apostolicæ dispensatione; sed ipso jure vacet præhabitus per assecutionem alterius, & si utrumque retinere præsumpserit, utrum-

utrumque amittat, seu ipso jure privatus existat utroque. Azor, *loc. cit.* dicens, hoc jure in præfens uti Ecclesiam, dum Trid. *sess. 7. c. 4.* hæc expressis innovat & roborat dictos illos textus: *Quicumque de cetero plura curata, aut aliàs incompatibilia beneficia quocunque modo & titulo contra SS. Canonum & præsertim constitutionis Innocent. III. qua incipit, de multa, dispositionem recipere, & simul retinere præsumpserit, beneficiis ipsi, etiam præfens Canonis (seu hujus decreti Concilii) vigore ipso jure privatus existat &c.* Quod Trid. decretum generaliter loquitur de quibuscunque beneficiis incompatibilibus vigore quorumcunque Canonum, nec restringi potest ad solum illud *c. de multa*, quia addit: *præsertim*, quæ dictio ampliativa est, & comprehendit alios quoque Canones, & vi eorum alia incompatibilia, ut sunt beneficia omnino simplicia uniformia sub eodem texto, de quibus infra; quorum unum vacat ipso jure per ascensionem alterius, vi *c. literas de concess. præb. Pirh. loc. cit. nu. 150.* citans Garc. *p. II. c. 91.* In hoc verò omnibus istis antiquis Canonibus, utpote non loquentibus nisi de curatis, de dignitatibus, personatibus, officiis non curatis, vel de simplicibus uniformibus, seu similibus in eadem Ecclesia, esse rigidius & loqui universalius, quòd vi illarum particularum: *aut aliàs incompatibilia*, se extendat quoque ad simplicia residentiam requirentia, existentia in diversis Ecclesiis, v. g. duos Canonicatus, sentiunt Garc. *loc. cit. nu. 84.* Barb. cum aliis supra citatis contra Navar. & alios censentes, Tridentin. solum Canones innovare, non verò extendendo se ultra illos, comprehendere dicta simplicia; eò quòd particula *istæ, aut aliàs incompatibilia*, sic intelligi possunt, ut præter curata significantur etiam dignitates, personatus non curati &c. de quibus loquitur *c. de multa*. Quin & particula *istæ: etiam vigore præfens Canonis* satis indicare videantur, noluisse Concilium vacationem seu privationem novam ipso jure inducere; sed veterem confirmare & innovare, statuendo ut beneficia incompatibilia, quæ juxta jus antiquum ipso jure vacabant, etiam vacent juxta jus novum ipso jure. Quam Navarri sententiam valde probabilem & in praxi tutam, saltem ubi Tridentini hoc decretum in eo sensu & vigore non est receptum, ait Pirh. *loc. cit. nu. 150.*

Quæstio 124. Quas præterea incurrat pœnas, qui præsumit retinere plura curata, aut plures personatus, vel dignitates sine cura?

Respondeo: præterquam, quòd ipso jure amittat utrumque, est inhabilis ad ordines, & aliud quodcunque beneficium Ecclesiasticum: ita expressè *Extravag. execrabilis*, ac proinde electio talis ipso jure est irrita. Laym, *ad c. dudum, de Elect. n. 9.* vel potius, etsi talis sit ineligibilis, electio ejus cassari debet. Pirh. *de præb. n. 174. & 175.* Porro non extendit se hæc pœna inhabilitatis ad beneficia obtenta, sed ad obtinenda. Pirh. *loc. cit. n. 153.* Garc. *p. II. c. 5. n. 7.* citans Hojed. Abb. &c. Item locum non habet in legitime dispensato ad plura, qui illa recipit non canonicè; licet enim is male agat recipiendo illa sine titulo canonico, non tamen incurrit dictam pœnam, quòd plura simul obtineat, cum ad hoc habeat dispensationem. Pirh. *loc. cit.* Garc. *nu. 18.* citans Hojed. *de incomp. p. 1. c. 17. n. 29.* Tusch. *concl. 69, lit. B. à n. 37.* Butrium

inc. dudum, de Elect. qui tamen id limitat, ut procedat, si dispensatio concessa ad obtinenda, & hæc dein obtineantur non canonicè; secus si concessa ad jam obtenta, eò quòd si ea obtenta non canonicè, dispensatio ad ea simul retinenda sit subreptitia, ob non expressum in ejus impetratione vitium eorum, adeoque ad nihil proficit. Limitat etiam, ut procedat, si dispensatio concessa simpliciter ad obtinenda; secus si concessa cum hac clausula, seu sub hac conditione: *si aliàs canonicè conferantur*; eò quòd tunc, si conferantur non canonicè, deficiat conditio & forma expressa in dispensatione, adeoque ea nihil proficit. Quam tamen secundam limitationem improbat Garc. *n. 22.* cum Hojed. Tusch. *II. cit. &c.* eò quòd dicta clausula non inducat formam & conditionem, sed sic expressio illius, quòd tacitè inest: ut Thom. Sanch. *de matrim. l. 2. d. 11. n. 18. & l. 3. d. 33. n. 3.* quin & juxta Gomez. *ad reg. de Annal. q. 14.* dispensatio subreptitia & insufficientis excuset assequentem secundum curatum à dicta pœna; quòd tamen intelligendum sibi videri, ait Garc. *n. 22.* nisi subreptio & insufficientia dispensationis esset clara. Neque dicta pœna locum habet in obtinente plures parochiales cum dispensatione, dum is ipso jure eas perdidit ob non promotionem intra annum vel aliàs. Garc. *n. 25.* citans Nav. *conf. 12. de rescrip. à n. 12.* Neque denique locum habere videtur dicta pœna inhabilitatis in retinente uniformia sub eodem texto, aut aliàs incompatibilia; eò quòd pœna in dicta *Extravag.* statuta extendi non debeat ad ibi non expressa. Garc. *n. 30.* quamvis enim *nu. 31.* dicat, retinentem talia duo uniformia sub eodem texto vel aliàs incompatibilia sine legitima dispensatione sit indignus & ineligibilis, juxta *c. dudum, de Elect.* non tamen verè dici possit irregularis, ut perperam Mandos. *de irregul. l. 3. c. 4.* & Henriq. *in sum. l. 14. c. 9. §. 1.* cum id in jure expressum non sit; imò, ut Garc. *num. 33.* ut non sit ita inhabilis, ut collatio seu provisio ei facta sit nulla. Econtra locum habet dicta pœna inhabilitatis uti & amissionis, non tantum, ubi retinetur duo curata, aut curatum cum dignitate, personatu, vel officio habentibus curam animarum, saltem fori contentiosi; sed sufficit retinere curatum, sive strictè, sive largè tale cum dignitate, personatu, vel officio sine ulla cura, vel duas dignitates, personatus, officia sine cura; aut dignitatem cum personatu vel officio sine cura. Garc. *n. 24.* citans Staphil. *de lit. gratia. tit. de var. mod. vacationis §. tertius vacationis modus.* Navar. *in c. si quando, de rescrip. excep. 6. num. 5.* Mandos. *in reg. 1. Cancell. Azor. p. 2. l. 6. c. 13. q. 1.* Pirh. *n. 150.* citans Barbos. contra Hojed. & alios tenentes, non habere locum dictas pœnas, dum retinetur personatus vel dignitas absque cura cum curato.

Quæstio 125. An, & qualiter dimittendum præhabitu, ut evitetur hæc pœna amissionis utriusque & inhabilitatis?

Respondeo: præter dicta supra de tempore, quo facienda hæc dimissio, esse dimittendum sub publico testimonio verbaliter, realiter, & cum effectu, ut inquit *Extravag. execrabilis*. quo jure in præfens utitur Ecclesia, ut Azor. *loc. cit.* & hanc sententiam in rigore esse veram, quia verba illa *Extravagantis* sunt clara, ait Garc. *nu. 41.* cum Zerolo. *in pr. p. 1. v. benef. §. 3.* Nihilominus, saltem

ex recepta & approbata jam consuetudine, non requiritur, ut adeptus secundum beneficium præhabituū resignet verbaliter sub publico testimonio, hoc est præsentem publicam personam coram Ordinario; sed sufficit, quod realiter & cum effectu, ac sine fraude illud, ejusque possessionem dimittat. Pih. n. 154. Garc. n. 40. citans Zerol. ubi ante, Bellamer. decis. 754. n. 6. Staphil. Hojed. &c. His tamen non obstantibus requiritur adhuc, ut post pacificam secundi possessionem, vel postquam, quod minus eam assecutus sit, per eum steterit, dimittat primum liberè & absolute, & non in favorem, aut ex causa permutationis, aut cum reservatione pensionis vel fructuum. Cum enim tunc prius beneficium vacet ipso jure, non potest propriè resignari; sed demissio illa ad solum factum spectat, ut nimirum à se abdicet possessionem illius, Pih. loc. cit. citans Garc. cit. n. 58. qui tamen ibi loquitur de decreto dimittendi, quod in gratia facta de aliquo beneficio habenti aliud incompatibile apponitur; quod nimirum orator intra duos menses à die habitæ possessionis secundi, seu qua per eum steterit, quod minus eam assequatur, primum dimittere, seu juri competenti cedere in manibus Pontificis omnino teneatur; alioquin ambo vacant ipso jure, utpote vi cujus decreti ne quidem ante adeptam possessionem potest in manibus resignare conditionaliter, vel ex causa permutationis, ut Garc. n. 62. Vide de his eundem *ibid.* & Paris. l. 3. q. 1. nu. 64. & 95. & de hoc decreto à nobis dicenda infra.

Questio 126. Qualiter reserventur Papa vacantia ob affectionem incompatibilis, & retentionem utriusque; & qualiter execrabilitas illa, seu affectio illa & reservatio probanda?

Respondeo, ad utrumque satis responsum, ubi actum de reservatione, quam continet prima regula Cancellaria.

Questio 127. An, & qualiter incompatibiles sint duæ dignitates, vel duo personatus, curam animarum non habentes in diversis Ecclesiis?

Respondeo ad primum: esse incompatibilia; sic enim statuitur *c. ad hac*, ubi dicitur: *Omni rationi contrarium est, quod unus Clericus in una vel diversis Ecclesiis plures dignitates vel personatus obtineat; cum singula officia (intellige earum dignitatum & personatum) in Ecclesiis assidue perpetuam exigant, & ut dicitur *c. cum singula, de prob. in 6*, singula officia singulos ministros requirant; proindeque adverteretur hoc juri non tantum canonico, sed etiam divino ac naturali, habere plures istiusmodi dignitates, personatus, officia, sine legitima dispensatione Sedis Apostolicæ ex justa causa, Pih. de prob. n. 128. adeoque nec ulla consuetudine id induci potest.*

2. Respondeo ad secundum: esse incompatibilia primi generis. hoc est, quorum unum vacat ipso jure per affectionem alterius. Circa quod videnda sunt, quæ de hoc dicta supra de duobus curatis: pariformiter enim quoad hoc in *c. de multis*, in Extravag. *execrab.* in Trid. statuitur de dignitatibus aut personatibus, & officiis curam animarum non habentibus, & in diversis Ecclesiis exi-

stentibus, ac de duobus curatis. Idem est quoad poenam illam inhabilitatis per hæc jura inductam utrumque curatum retinere præsumenti. Pih. loc. cit. n. 151. ac denique quoad ceteras limitationes hinc inde insinuat. Observandum tamen, ut inducatur dicta incompatibilitas, vacatio & poena inhabilitatis, debere esse officia & dignitates perpetuas. Garc. cit. c. 5. n. 161. De cetero multò magis jam dicta procedunt, dum amba dignitates vel officia essent in eadem Ecclesia; cum longè magis horreant Canones pluralitatem beneficiorum in eadem Ecclesia, ut patebit ex mox dicendis.

Questio 128. An igitur etiam extinguatur gratia, quam quis à Papa obtinuit de dignitate, personatu, vel beneficio curato obtinendo, per affectionem alterius beneficii cum beneficio illo, ex dicta gratia habendo, seu expectatio incompatibilis?

Respondeo ad hanc quaestionem aliis universalem affirmativè: sic enim in *Clem. gratia, de rescrip.* aperte statuitur universaliter, ut qui ratione gratiæ à Papa impetrat beneficium expectat, ipsam gratiam amittat; si consequatur pacificè possessionem alterius, quod cum illo expectato licitè simul obtineri non potest: & sic jus ad beneficium aliquod extinguatur per affectionem talis incompatibilis cum illo, ad quod jus habetur. Azor. p. 2. l. 6. c. 13. q. 9.

Questio 129. An, & qualiter duo beneficia simplicia uniformia seu similia, per se aliis comparabilia, vel ex hoc ipso, quod sint in eadem Ecclesia, sint incompatibilia?

Respondeo primò: duo beneficia uniformia, non solum dignitates aut personatus, sed etiam omnino simplicia, puta, Canonicatus, præbendæ, portiones, præstimonias, Capellanias sub eodem recto, id est, in eadem Ecclesia sunt incompatibilia, *c. de multis, de prob. c. literas, de concess. prob. Clem. ult. de prob. Azor p. 2. l. 6. c. 11. q. 1. Pih. de prob. n. 131. Garc. p. 11. c. 5. n. 182. citans Paris. l. 3. q. 1. n. 121. Lamber. de jurep. p. 1. l. 2. q. 7. a. 15. Wamef. cons. 235. Tusch. concl. 64. & 66. lit. B. & alios quamplurimos cum communi Rationem dat Pih. loc. cit. quod sic diminuatur numerus Canonicorum, Capellanorum, &c. talis Ecclesiæ, adeoque cultus divinus, dum unus habet duos Canonicatus, Capellanias, &c. porro respectu procedit, sive ista beneficia residentiam beneficiati requirant, sive non. Azor loc. cit. Garc. loc. cit. citans Gregor. Lopez. l. 3. tit. 16. p. 1. Item sive sint sufficientia ad sustentationem, sive non. Garc. nu. 186. proinde cavendum à Zerol. in pr. Ep. p. 1. v. beneficium. §. 7. concl. 6. ubi is ait; quod hodie per Trid. sess. 24. c. 17. possit quis habere duo beneficia conformia sub eodem recto, modò sint simplicia, & non requirant residentiam, nec sufficientiam. Garc. cit. n. 186. qui dicit hanc Zerolæ doctrinam esse falsam, & absque fundamento, cum Concilium ibi nihil innovet, seu disponat circa hoc. Et quidem jure communi longè difficilius conceditur habere talia beneficia in una, quam diversis Ecclesiis. Unde dispensatus à Papa ad habendum duo uniformia, non est dispensatus ad habendum ea in eadem Ecclesia. Azor. Pih. l. cit. quin & DD. ut Abb. in cit. c. literas. n. 2. Franc. n. 7. & Rota*

& Rota in *Toletan. Capellan. 15. Febr. 1591.* dicunt, jura magis abhorreere pluralitatem duarum præbendarum, seu beneficiorum similium sub eodem tecto, quam duorum curatorum (subintelligit, in diversis Ecclesiis) Laym. in c. 1. de consuetud. in 6. n. 6. Garc. n. 190. de quo tamen vide eundem. n. 192.

Questio 130. An obtineri saltem possint istiusmodi duo uniformia beneficia in eadem Ecclesia, dum unum eorum annexum est beneficio alicui difformi, v. g. dua præbenda, dum earum una annexa est dignitati, quem admodum dictum fuit supra, posse aliquem tenere duo curata, quando unum eorum venit per annexionem?

Respondeo negativè: juxta limitationem tamen paulò post subjungendam. Garc. nu. 189. citans c. *litteras*. & ibi Abb. n. 2. & alios: item *elem. sin. de præb.* & ibi gl. *ult.* & Cardin. *opposit.* 4. alios: Prosper. & de Augustino. ad sum Bullarii. v. *beneficior. resign. causa.* 9. Hojed. & c. hinc dispensatus ad duo sub eodem tecto non potest adhuc obtinere duo uniformia, etiamsi alterum eorum esset annexum tertio beneficio difformi in eadem Ecclesia. Sic docere id velle videtur Rebuff. in *pr. tit. de dispens. ratione atq. v. etiamsi sub eodem tecto.* apud Garc. n. 188. quini & Gomez. de *expectativ.* n. 45. apud eundem Garc. n. 191. Argumento c. *super eo. de præb.* in 6. censet duas præbendas sub eodem tecto, etiamsi altera sit annexa alteri tertio difformi beneficio, esse magis incompatibilia, quam dignitas cum Ecclesia Parochiali annexa præbenda in Cathedrali.

1. Procedit responsio, etiamsi illud tertium difforme beneficium, cui annexum alterum ex dictis uniformibus sit situm in diversa Ecclesia, modò illud annexum sit in eadem Ecclesia cum suo simili. Garc. num. 189. ex Nav. *conf.* 23. de *præb.* ubi is consultat, non posse aliquem retinere sine dispensatione beneficium simplex, seu præbendam alicujus Ecclesie cum Rectoria Ecclesie alterius, cui annexum beneficium simplex prioris illius Ecclesie.

2. Limitatur tamen dicta responsio, ut procedat, dum dicta annexio seu unio facta est æquè principaliter, vel ad tempus, seu vitam obtinentis tantùm (uti & in hoc solum casu procedunt, quæ immediatè antè allata sunt ex Nav. Rebuff. Garc. n. 218. secus si beneficium illud ex duobus uniformibus sit accessorie tantùm unitum; quia tunc non habetur in consideratione; cum sit per talem unionem suppressum & extinctum, Garc. nu. 216. & 217.) unio siquidem ad vitam inducit incompatibilitatem, saltem hoc vi *Trid. sess. 7. c. 4. & sess. 24. c. 17.* Garc. n. 219. citans Maudol. de *signat. gratia. tit. de unione.* Quintadv. l. 1. c. 4. n. 12. *Parti. l. 12. q. 3. n. 49.* Gonz. gl. 15. §. 7. n. 145. & c. & sic si quis in aliqua Ecclesia habens dignitatem ad sui vitam erectam, pro cujus dote eidem unita seu incorporata esset portio dictæ Ecclesie, non potest jam in eadem Ecclesia obtinere aliam portionem seu præbendam. Garc. n. 220.

3. Econtra responsio non procedat, dum alterum illorum uniformium ita unitur tertio difformi, ut per dictam unionem extinguatur & supprimatur titulus illius: quemadmodum, quia portio annexa accessorie dignitati extinguatur, & titulum portionis amittit, potest quis (quantum est ad

præfens) obtinens talem dignitatem, cui annexa sic est portio, obtinere insuper aliam portionem ejusdem Ecclesie absque eo, quòd vel sic obtineat vel obtinere censetur duo uniformia in eadem Ecclesia, Garc. n. 198. unde etiam petenda est difparitas, cur obtineri possit curatum unum cum altero curato annexo alteri non curato, & obrineri nequeat præbenda cum dignitate, cui alia verè Canonialis præbenda ejusdem Ecclesie annexa est; nimirum quia per annexionem seu unionem Ecclesie Parochialis factam præbenda, cum fiat accessorie, extinguatur titulus Parochialis, perdatque nomen beneficii, & efficitur prædium præbenda; ut Garc. hic n. 192. & p. 12. c. 2. à n. 12. juxta dicta & dicenda à nobis in fine hujus partis: neque talis præbendatus intituletur amplius in tali Parochia annexa, sed in præbenda tanquam principali beneficio, ut Garc. n. 193. citans Franc. in c. 1. de *filii presbyt.* in 6. n. 7. nec censetur habere curam, ut Garc. n. 194. ex Felin. in c. *in nostra. de rescrip.* Menoch. de *arb. l. 2. casu.* 201. n. 87. Nav. *conf.* 14. nu. 4. de *rebus Ecclesie & c.* Quintadv. l. 4. nu. 70. adeoque talis Ecclesia possessa uti unita, & membrum alterius simplicis non inducit incompatibilitatem cum alio curato juxta dicta supra. Garc. nu. 195. citans Gonz. gl. §. 7. nu. 21. Quintadv. ubi antè. Mand. ad *Lap. Alleg. 35. addit. ult.* quia jam talis non dicitur habere duo curata, sed unum curatum & alterum simplex; hujus enim naturam Parochia illa annexa assumit. Garc. n. 196. citans Less. de *justit. l. 2. c. 34. n. 148.* Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 20. & c. & aliquot S. Congregat. declarationes. Econtra verò per annexionem præbenda, nempe Canonialis, quæ proprie præbenda dicitur, factam dignitati ejusdem Ecclesie, etsi fieri videatur accessorie, non solet extingui & supprimi titulus, & nomen præbenda & Canonice, sed uti duo beneficia obrinentur; & hinc, ut dictum est, non possunt simul teneri in eadem Ecclesia dua præbenda Canonicales, etsi una annexa sit dignitati vel officio. Garc. num. 199. Porro quòd hic dictum de præbenda Canonicali, id quoque intelligendum de præbendis quasi Canonicalibus (nam de his quoque intelligitur *et. elem. ult. de præb.* Garc. n. 200. juxta Bonifac. in *dictam elem. n. 42.* & Rota *decis.* 684. p. 1. *divers.*) præbenda autem quasi Canonicales est, quam habens reputatur pro Canonico, vocem habet in Capitulo ut Canonicus, etsi Canonicus non sit. Garc. n. 201. citans c. *cum in Ecclesia. de præb.* in 6. & Bonifac. ubi antè. nu. 46. quamvis n. 205. subjungat Garc. ex eo solo, quòd quis obtinens dignitatem talem habeat vocem in Capitulo; quin & sit de Capitulo (licet id sit adnuncium aliquod) constare non dicitur, aliquid habere præbendam quasi Canonicalem, & reputari inter Canonicos; cum licet de jure id competat solis Canonicis (pro quo Garc. n. 206. citat quamplurimos) id tamen etiam de jure speciali & consuetudine, vel privilegio possit competere aliis; & ratione dignitatis, ut Baifig. in *director. elect.* p. 1. c. 2. nu. 2. Felin. Abb. Ferret & c. quos citat Garc. n. 207. & fusè Rota in *Callaguris. jurisdictio. nis.* 10. Decemb. 1599. quam decisionem recitat Garc. n. 209. Nequaquam autem intelligenda de aliis præbendis, multò que minus de iis, qui tituli beneficiales non sunt, sed portiones quædam temporales, seu jus quoddam fruendi duplici reditu, adeoque non inducunt incompatibilitatem. Garc. n. 202. dicens ex Bonifac. *loc. cit. n. 42.* dum in ali-

quibus

quibus locis principalem dignitatem obtineas habet duas prabendas, vel duplicem portionem Canonicaem, una non est proprie Canonica; sed habetur solum pro quodam jure & beneficio temporali. Quin &, ut de suo addit Garc. n. 203. neutra illarum sit prabenda proprie Canonica; nec conferatur duplex titulus beneficii, sed unus, nempe ipsius dignitatis cum duplici reditu, prabenda, seu portione temporali, quæ dein exemplificat n. 213. & 214.

Questio 121. Num igitur per dispensationem Episcopi, aut saltem consuetudine, potissimum immemoriali, induci possit, ut quis in eadem Ecclesia habeat duo pariformia simplicia, v. g. duos simplices Canonicius seu prabendas?

Respondeo negativè. Garc. loc. cit. n. 124. citans Lambert. de jure patr. l. 2. p. 1. a. 509. 6. Hojed. p. 1. c. 20. nu. 3. & c. Pirh. de prab. nu. 141. Garc. n. 184. uti & Pirh. expressè loquens de consuetudine immemoriali, & citans pro hoc gl. in c. literas, de concess. prab. ubi ait, quod talis consuetudo magis censenda sit corruptela: tum quod prabende sunt in Ecclesia, tunc Canonice sunt constituendi. Abb. in c. literas. n. 2. & AA. communiter: item Gomez. de expectativ. n. 44. Duenn. reg. 71. n. 5. & c. consuetudo siquidem talis, quæ ex radice ambitionis procedere solet, tendit in diminutionem cultûs divini, præbetque occasionem negligendi administrationem rerum Ecclesiasticarum, adeoque tendit in grave detrimentum Ecclesie. Pirh. loc. cit.

Questio 122. An, & qualiter vacet prabatum, etiam simplex ad obtentionem alterius uniformis in eadem Ecclesia?

Respondeo vacare ipso jure. Castrop. tr. 13. de benef. d. 6. p. 3. §. 6. n. 5. Azor. loc. cit. q. 3. citans Cardin. Abb. in c. literas. Lamb. p. 1. l. 2. q. 7. n. 1. Rebuff. in concord. Rubric. de mandat. Apost. §. 1. Garc. nu. 182. dicens ipso jure vacare, etiam jure antiquo, juxta c. literas. Clem. ult. de prab. c. 1. de consuet. in 6. & citans quamplur. Paris. l. 3. q. 1. n. 121. cum communi. Quia, esto, ex munere & residentia sint compatible; attamen quia jure ipso mutuo se excludunt ex c. literas. & Clem. fin. ipso jure sunt incompatible, & obtento secundo vacat primum ipso jure. Castrop. loc. cit. quin & si utrumque retinere præsumperis, vacat utrumque ipso jure ex decreto Trid. sess. 7. c. 4. Castrop. loc. cit.

Questio 123. In specie an, & qualiter due Capellania in eadem Ecclesia censantur uniformia & incompatible beneficia?

Respondeo: duo altaria in eadem Ecclesia, quæ dantur in titulum, seu duas Capellanas sub eodem recto esse beneficia incompatible tanquam uniformia, & non posse simul teneri absque dispensatione Papæ, & per asecutionem secundi vacare primum, tenet Garc. cit. c. 5. n. 221. citans Dominic. in c. 1. de consuetud. in 6. n. 14. & Franc. ibid. n. 8. Fub. de visitatione. l. 2. c. 11. n. 9. (qui etiam ait, non posse in eo dispensare Episcopum, & procedere in hoc casu Trid. sess. 7. c. 4.) & plures Rota decisiones in Toletan. Capellania, quas fusè re-

citatur à num. 222. tradit nihilominus in contrarium Nav. conf. 16. & 22. de prab. duo altaria seu Capellania in duobus altaribus ejusdem Ecclesie, quamvis uno eodemque generali nomine Capellania dicantur, non esse tamen reipsa beneficia uniformia ad effectum incompatibilitatis, si habeant diversa & separata onera & munia, v. g. ut in uno altari in septimana bis celebretur, & in altero ter aliis diebus: secus si instituta ad unum eundemque finem, ad eadem onera, munia seu officia, & unam congregationem. Navarrum sequuntur Castrop. loc. cit. n. 5. Mand. de signat. gratia. tit. de dispens. ad beneficia sub eodem recto v. ad duo, Zerol. in pr. Ep. p. 2. v. beneficium. §. 13. Zechus. de rep. Eccles. c. de beneficiis. n. 4. & de beneficiis & pensionibus. c. 7. n. 4. Prosper de Augustin. & c. quos citat Garc. n. 225. sequitur item Gonz. gl. 10. n. 34. & hanc Navarr. sententiam probabilè esse, idque saltem licitum esse, si consuetudo sit recepta, ut unus Capellanus duas hujusmodi Capellanas in eadem Ecclesia habeat; quarum altera non est sufficiens ad sustentationem Capellani; & sic posse etiam rectorem seu Parochum alicujus Ecclesie præter Rectoriam suam, seu beneficium curatum simul retinere Capellania in eadem Ecclesia existentem, ait Pirh. de prab. n. 138. citans Laym. Theol. mor. tract. 2. c. 8. n. 7. & eundem Nav. conf. 16. n. 1. qui etiam conf. 22. de prab. n. 2. addit, quod vi consuetudinis immemorialis possit quis etiam tales Capellanas in eadem Ecclesia retinere unà cum dignitate vel officio, quod obtinet; si dignitas vel officium illud non sit sufficiens ad decentem sustentationem, quin & Garc. ipso nu. 226. ait hanc Navarr. sententiam videri servari in aliquibus Hispaniæ partibus, præsertim in Episcopatu Abulenti, dum obtinentur sæpe ab uno duæ tales Capellania in eadem Ecclesia sine Papæ, imò etiam sine Episcopi dispensatione. Et ut ait num. 228. quamvis stante, quod sint beneficia uniformia, consuetudo in contrarium non erit habenda in consideratione, uti nec dispensatio Episcopi, sicut nec Nuncii, utpote qui contra Concilia & Canones dispensare non potest: verum tamen, ut ait n. 229. cum non sit jus clarum, esse beneficia uniformia, consuetudo tenendi in eadem Ecclesia duas hujusmodi Capellanas sine dispensatione Ordinarii vel Nuncii, videtur tolerabilis etiam post Trid. ubi illud quoad hoc non est receptum.

Questio 124. An pari modo, quo dictum de duobus beneficiis uniformibus, etiam incompatible sint disformia, v. g. dignitas & Canonicius, beneficium curatum & simplex, Canonicius & Capellania in eadem Ecclesia, seu sub eodem recto; vacetque eorum prabatum ipso jure obtentionem secundi?

Respondeo primò: non convenire in hoc A. A. nam primò: quoad hoc esse paritatem, quòd nimirum jura vetent habere duo etiam disformia sub eodem recto; dum loquuntur generalitè, ne quis habeat duo beneficia in eadem Ecclesia, tenent Innoc. in c. cum jam dudum. de prab. gl. in c. dudum. 2. de elect. Mand. de signat. gratia. tit. de dispensat. benef. sub eod. rect. apud Azor. p. 2. l. 6. c. 11. q. 2. qui dicit hanc sententiam esse probabiliorè oppositâ. Eandem sententiam tenet Hojed. p. 2. c. 20. n. 25. si quisque decisum esse à Rota, testantur Puteus & Achill.

& Achill. de Grassi apud Gonz. *gl. 10. n. 39.* incompatibilem esse dignitatem cum Canonatu in eadem Ecclesia; & sic decum esse à Rotâ in *Lucana beneficiorum*, 4. Novemb. 1579. Archipresbyteratum cum sit dignitas etiam sine præbenda esse incompatibilem sub eodem tecto restatur Garc. *n. 232.* ubi etiam dicit hanc sententiam esse communio-rem per Nav. Contrarium, nempe solum jure prohiberi esse habere duo uniformia, tenent Abb. *conf. 926. vol. 2. dub. 2. n. 1. Felin. in c. ex parte. de concess. præb. n. 30. Lap. alleg. 116. n. 5. Rebuff. in pr. tit. de non promotis intra annum. n. 76.* apud eundem Azor, qui dicit hanc sententiam probabilem. Item Castrop. *loc. cit. n. 6.* cum hac tamen limitatione, si sint simplicia, & singula non sufficiant congrua sustentationi. Item *n. 7.* cum ista limitatione, ut etiam istorum insufficientium esse non possint plura in eadem Ecclesia quam duo; cum triplicem esse in Ecclesia una, ipso jure prohibeatur, & absque Papæ dispensatione id fieri nequit juxta *gl. fin. in Clem. fin. de præb. item apud Gonz. loc. cit. n. 35. Nav. conf. 16 de præb. ubi, quod beneficia debeant esse uniformia ad hoc, ut sit locus incompatibilitati ratione ejusdem tecti, & conf. 21. tit. eod. ubi quod de jure communi permittatur haberi simul dignitatem & Canonatum in eadem Ecclesia Cathedrali aut Collegiata. & conf. 24. eodem tit. n. 4. & 6.* apud Garc. *n. 237.* ubi, quod de jure communi duo beneficia difformia ejusdem Ecclesie sibi aliqui non repugnantia propter onera utrique incumbentia eodem tempore non sint incompatibilia, etiam quoad retentionem; quia non facit ea incompatibilia necessitas residendi; nam, cum consistant in eadem Ecclesia, potest quis in utroque residere regulariter, ut in dignitate vel Canonatu. Eandem sententiam videri sibi veriore de jure, eod quod non sit textus aliquis, ex quo contrarium probetur, ait Garc. *loc. cit. n. 237.* quamvis idem Garc. *n. 254.* dicat ex eo, quod dari non solet dignitas Canonico; nec Canonico habenti dignitatem nisi cum narrativa, quod dignitas per unum ex ipsis Ecclesie Canonicis, etiam cum illius Canonico, & præbenda absque dispensatione Apostolica obtineri consuevit, stylus habere videatur, dignitatem cum Canonatu in eadem Ecclesia esse incompatibilem de jure, nec posse obtineri absque dispensatione, seclusa consuetudine. Tenet eandem, & communio-rem asserit Pasfil. *l. 3. q. 1. n. 128.* ubi etiam pro exemplo difformium ponit beneficium simplex (intellige præstimonium absque omni onere) & Capellaniam habentem onus celebrandi. Eandem tanquam veriore & communio-rem tenet expressè Gonz. *gl. 10. n. 41.* adeoque quantum quoad hoc, ut ait *n. 43.* teneri simul posse sub eodem tecto Rectoriam cum Capellaniam, aut præstimonio, aut alio simplice. Item unam Capellaniam unius Capellæ & Congregationis cum aliam Capellaniam diversæ Capellæ & Congregationis seu muneris: sub hac tamen limitatione hæc tenet Gonz. *cit. n. 41. & 42.* modò illa difformia non sint talia, ut utrumque requiratur præcisam residentiam ratione tituli, qualia quia hodie ex dispositione Trid. sunt omnes dignitates, Canonatus, præbendæ, seu portiones in Cathedralibus & Collegiatis, vel hoc ipso ait esse incompatibilia, & eorum duo v. g. dignitatem & Canonatum non posse haberi simul, cessante consuetudine vel dispensatione, saltem Episcopi: quæ tamen limitatio displicet; quia ut paulò antè dictum ex Nav. neces-

fitas residendi non potest illa facere incompatibilia, quia dum sita sunt in eadem Ecclesia potest quis in utroque residere regulariter, ut in dignitate & Canonatu; vel certe, ut ait Garc. *cit. n. 137.* si ratione residentie sunt incompatibilia v. g. dignitas cum Canonatu in eadem Ecclesia, non magis ex dispensatione Episcopi simul haberi poterunt, quam difformia duo in Ecclesiis diversis existentia, utpote ob residentiam incompatibilia.

2. Respondeo secundò: posito etiam esse istiusmodi beneficia ejusdem Ecclesie de jure incompatibilia, non tamen videntur esse incompatibilia primigenis, seu vacare ipso jure præhabitu per affectuonem alterius, sed ad summum obtinentem ea cogi posse ad dimitendum alterutrum: ita tenent ex citatis pro primâ sententia Hojed. Mand. *ll. cit.* & plures alii apud Garc. *n. 231.* & ita decum esse à Rotâ, restatur Achill. de Grassis apud Gonz. *loc. cit. n. 40.*

Quæstio 135. An, & qualiter ex statuto vel dispensatione Episcopali talia duo difformia sub eodem tecto simul haberi possint?

1. Respondeo ad primum; si jure id vetitum est haberi istiusmodi duo, non potest per statutum statui contrarium. Garc. *n. 233.* citans Felin. in *c. quod super his de major. & obed. Rochum in c. fin. de consuetud. sect. 3. à n. 7. Bortzum de synodo. p. 3. an. à n. 26.* quamvis, ut subdit Garc. *n. 234.* ad hoc responderi posset, ideo adhuc valere tale statutum, quod illud jus, quo dicuntur incompatibilia, non sit clarum, dum in contrarium sentiunt plures: & sic absolute (nihil dicendo, an hoc veritum jure) ait Pirh. *de præb. n. 140.* valere tale statutum.

2. Respondeo ad secundum: si jure id vetitum est, non posse in eo dispensare Episcopum; ita tenent consequenter AA. Prima sententia, & nominatim Mand. Innoc. & *gl. supra citati apud Azor, loc. cit. q. 4.* quamvis tamen velint aliqui, etiam ex illis, ut Achill. de Grassis apud Gonz. *loc. cit. n. 40.* esse incompatibilia ita, ut saltem requiratur dispensatio Episcopi, vel consuetudo. Esic absolute iterum ait Pirh. *loc. cit.* posse in hoc dispensare Episcopum. De cetero absolute concedi posse Auctoritate Episcopi (intellige absque eo, quod proprie dispenser) docent AA. secunda sententia, & nominatim Abb. Lap. Rebuff. apud Azor. *loc. cit.* qui & ipse ibi ait: cum opinio Abbatis in hoc puncto sit probabilis, videtur quoque probabile, auctoritate Episcopi concedi posse, ut quis in eadem Ecclesia simul habeat duo beneficia simplicia difformia.

Quæstio 136. An, & qualiter valeat consuetudo, ut quis licite retineat talia difformia, v. g. dignitatem cum Canonatu in eadem Ecclesia?

Respondeo: valere ejusmodi receptam consuetudinem; ita tenent plerique AA. tam citati pro prima, quam pro secunda sententia; & nominatim Azor. *loc. cit. q. 2.* Mandos. ubi supra apud Gonz. *loc. cit. n. 39.* Achill. de Grassi. *ibid.* Pirh. *cit. n. 140.* citans *c. eam te. de rescriptis. & c. l. de consuetud. in 6.* Garc. *n. 248.* dicens, consuetudinem talem non esse periculosam; quidquid dicat Hojed; cum videatur rationabilis, & introducta, ut obtinentes dignitates decentius sustententur: Et sic, quod dignitas cum Canonatu in eadem Ecclesia, ubi est

consuetudo, absque alia dispensatione simul haberi possit, n. 246. ait decisum à S. Congregatione in Valentina. 1593. his verbis: consuetudini permittenti, quod in eadem Ecclesia dignitates cum præbendis Canonicalibus teneantur, non est derogatum per Concilium Trid. sess. 24. c. 17. Item n. 245. citat aliam ejusdem Congregat. declarationem, quæ sic habet: posse aliquem in una Ecclesia ex privilegio vel consuetudine fungi duplici officio, ut sit *Thesaurarius & Canonicus*, & propterea duplices lucrari distributiones; quia obinet eas diverso jure, cum inter dignitates suppleat numerum dignitatum, & inter Canonicos suppleat numerum Canonicorum, nec eger substituto &c. Item aliam similem fusiohem & claram decisionem ejusdem Congregationis recitat n. 247.

Questio 137. An igitur etiam dicta consuetudo procedat in Canonico penitentiario, nimirum ut in super in eadem Ecclesia obtineat dignitatem?

Respondeo: etsi id quandoque fiat ex speciali gratia & dispensatione Apostolica. Garc. n. 252. non tamen obtinet in hoc, seu procedit dicta consuetudo, Garc. n. 249. recitans pro hoc expressam S. Congregat. declarationem, & rationem addit n. 250. quod nimirum penitentiarius habet officium penitentiarii, & insuper Canonicatum tali officio annexum; ut colligitur clarè ex Trid. sess. 24. c. 14. & præbenda per illam annexionem extincta non est, ut male dicit Navar. conf. 4. de rebus Eccles. de quo vide eundem Garc. p. 5. c. 1. n. 756. Nec obstat, quod officium penitentiarii de per se non habeat fructus, & beneficium sine fructibus seu de vento non inducat incompatibilitatem; quia sufficit quod habeat fructus ratione adjuncti seu connexi canonicatus. Garc. n. 251.

2. Hujus tamen contrarium est, seu procedit dicta consuetudo in Canonico lecturæ, & in Canonicatu Doctorali aut Magistrali; cum in iis solum consideratur Canonicatus & præbenda cum tali onere, & non tale officium, cui annexus sit Canonicatus, & sic isti Canonici juxta dictam consuetudinem poterunt simul obtinere dignitatem ejusdem Ecclesie, & ita practicatur. Garc. n. 253. citans seipsum p. 2. l. 4. 762.

Questio 138. An igitur, sicut valet consuetudo tenendi Canonicatum cum dignitate, & ei derogatum non est per Trid. ita etiam valeat consuetudo tenendi duo alia beneficia difformia v. g. beneficium curatum vel simplex cum Capellania in eadem Ecclesia, dum aliunde nihil obstat, ex quo specialiter sint incompatibilia?

Respondeo: AA. plerisque ita videri sentire, dum loquuntur universaliter, difformia sub eodem tecto posse haberi simul; quamvis pro exemplo ordinariè adducere soleant dignitatem v. g. Præposituram vel Decanatum cum Canonicatu. Et sic tradit Azor. cit. q. 2. quin & expressè ait loc. cit. c. 12. q. 6. posse Episcopum ex iustis causis conferre alicui in eadem Ecclesia dignitatem, vel personarum, vel officium, vel beneficium curatum, & simul unum prædicationum vel Capellaniam, vel Canonicatum, vel portionem, modò unum non sufficiat ad clericum sustentandum; quod si autem hoc fieri possit ex concessione Episcopi,

multò magis ex vi receptæ consuetudinis. Garc. nihilominus n. 256. ait contrarium censuisse S. Congregationem in declaratione illa Abulenfi, quam recitat p. 5. c. 8. n. 87. & posse esse rationem differentie; quod præbenda & dignitas in eadem Ecclesia habeantur quasi loco unius, & in his videatur inducta ista consuetudo ex speciali illa ratione suprâ memoratâ, nimirum ut obtinentes dignitatem decentius sustententur.

Questio 139. An igitur etiam procedat & sustinenda sit consuetudo habendi præter dignitatem & Canonicatum seu præbendam aliud simplex beneficium, ita ut jam quis sit triplex in eadem Ecclesia?

Respondeo negativè. Castrop. loc. cit. n. 7. Garc. n. 138. citans c. 1. de consuetud. in 6. & ibi Domin. in 5. & 12. Franc. n. 6. Put. decis. 446. l. 2. n. 3. Ferret. conf. 355. n. 4. & c. & declaratio S. Congregationis de 8. Januar. 1587. ubi: quod Canonicus, cui injunctum est onus, seu officium penitentiarii, non possit obtinere insuper dignitatem in eadem Ecclesia; quia nemo potest esse triplex in eadem Ecclesia, contra Borræum de Synodo. p. 3. a. 1. n. 88. Item contra Navar. conf. 22. de præb. & qui eum sequitur Zerol. in pr. p. 2. v. conformitas. apud Garc. n. 240. docentes, posse aliquem tenere duas Capellas cum dignitate in eadem Ecclesia ex consuetudine; dum dignitas non est sufficiens ad sustentationem. Neque in hoc poterit dispensare legatus, nisi habeat speciale mandatum seu facultatem ad hoc; quam non solent habere maximè Nuncii. Garc. n. 242.

Questio 140. An igitur si habenti jam duo istiusmodi difformia, vel etiam uniformia, vel aliter de jure communi incompatibilia, sive de consuetudine, sive ex dispensatione, conferatur tertium, collatio sit ipso jure nulla?

Respondeo affirmativè. Pirh. de præb. n. 190. citans Franc. in c. Ordinarii. de off. Ordinarij. Jud. in 6. in principio. §. in conferendis; ubi is: quod habens plura incompatibilia etiam ex dispensatione, censetur inhabilis ad aliud beneficium simile obtinendum. Fagn. in c. cum jam dudum. de præb. n. 64. ac dicens id colligi ex Trid. sess. 24. c. 17. ubi dum tribuit facultatem Ordinariis ad summum duo beneficia uni conferenda, consequenter prohibet collationem tertii, & tacitè irritat. Neque ait obstat, quod Concilium ibi similiter prohibeat collationem secundi, dum primum est sufficiens, & tamen collatio secundi non est irrita, ut declarat S. Congregat. eò quod ideo obtinenti unum possit conferri secundum; quia unum obtinere non est contra jus commune, ideòque illud obtinens non censetur inhabilis ad aliud, etiam incompatible, consequendum; quare Concilium solum ibi prohibet collationem secundi, ita ut utrumque simul retineri non possit: at verò duo simul obtineri sit contra jus commune, ideòque plura obtinens non sit habilis ad aliud obtinendum sine dispensatione Papæ. Ita fere Pirh. citans eund. Fagn. ubi suprâ n. 69. & 70.

Quaestio 141. Quenam sit ratio, cur potius procedat consuetudo habendi duo difformia in Ecclesia eadem, quam habendi duo similia; & cur facilius concedantur duo difformia quam similia?

Respondeo: quia per hoc, quod habeantur duo similia in eadem Ecclesia, magis diminuitur cultus divinus, & magis Ecclesia necessariis sibi destituitur ministris; dum enim beneficiorum similium certus est numerus, si uni conferantur duo Canonici, Ecclesia duorum Canonico- rum consilio, operâ, ministerio privatur; dum autem idem obtinet dignitatem & canonicatum, utroque hoc officio fungi potest. Azor. p. 2. l. 6. c. 12. q. 6. citans pro hoc Jo. And. Imol. & alios in c. literas, de concess. preb.

Quaestio 142. Quandoam proprie beneficia dicantur esse sub eodem tecto, seu in eadem Ecclesia in ordine ad effectum incompatibilitatis?

Respondeo: beneficia sita in capella, claustris, camiterio, seu ambitu contiguo Ecclesiae, censentur esse in eadem Ecclesia; quia ista sunt pars Ecclesiae illius; unde & polluta & interdicta Ecclesia, etiam Capella, claustrum, camiterium, ambitus sunt polluta & interdicta. c. unicum de consecratione Ecclesiae, in 8. & c. civitas. de sentent. excomm. in 6. Si verò Capella, camiterium &c. non essent contigua Ecclesiae, sed extra septa illius, beneficium in illis situm non censetur esse in Ecclesia majori, seu principali, licet habens tale beneficium haberet facere aliquod ministerium in Ecclesia illa majore, v. g. ibi interesse divinis, celebrare ibi in festivitatis: attendendus enim est locus, ubi beneficium situm, erectum & fundatum; quamvis secus sit quoad effectum decreti Trid. sess. 25. c. 15. quo filius Clericorum prohibetur quoquo modo ministrare in Ecclesia Patrum seu paternâ. Ita ferè Garc. n. 159. citans Rotam decis. 6. de concess. preb. Pacian. de probatione l. 1. c. 62. n. 31. Gonz. gl. 10. n. 24. & n. 27. citans pro hoc, vel potius remittens ad Covar. in c. Alma mater. de sentent. excomm. in 6. p. 2. §. 1. n. 8. qui etiam ibi n. 16. ait, decusum à Rota decis. 8. n. 2. de preb. in antiq. quod si aliqui Canonici Ecclesiae Collegiatae veniant quotidie ad Ecclesiam Cathedrali, & in illa serviant, recipiant distributiones, & in ejus choro stantur, non propterea eorum beneficia consistant partim in Cathedrali, sed solum in Collegiata; cum principaliter attendi debeat locus, in quo originaliter sunt Canonici, serviunt, & habent habitationem, & in, seu ex qua Ecclesia nomen recipiunt. Neque his obstat, quod dicitur in alia Rotæ decisione, nempe 9. de preb. in antiq. apud Gonz. n. 20. ubi distinguitur & dicitur, si beneficium in claustris vel coenaculis adificiis alienius Ecclesiae, extra corpus ipsius Ecclesiae debet exercere actus, ad quos deputatus est in ipsa Ecclesia, v. g. quia ibi debet celebrare, interesse horis &c. c. noster beneficium consistere in Ecclesia, quia non consideratur locus, in quo res est sita, sed ubi destinatur executio rei. c. delecti. de foro comp. si verò habet officium deputatum, ut serviat in loco beneficii, beneficium non censetur esse in Ecclesia, quia differunt beneficia corporis Ecclesiae ab illis, argumento c. 1. de consecr. Ecclesiae. Si habet officium mixtum, quia partim habet exercere in Ec-

clesia, partim in camiterio seu Capella claustris, ibi dicitur consistere beneficium, ubi recipit proventus ratione officii & exercitii: & si in utroque servit & recipit proventus, dicitur ibi consistere beneficium, ubi dignius & frequentius officium exercet: Argumento cap. ad apostolica, de decimis. & juxta Mand. in reg. de annal. q. 32. n. 22. Gomez. de expectat. n. 140. hæc inquam non obstant, sive hæc decisio Rotæ non est contraria illi decis. 6. de concess. preb. suprâ cit. quia hæc intelligenda de Capella contigua: decisio verò illa 9. de capella non contigua, Gonz. loc. cit. n. 27. vel dicendum utramque hanc decisionem intelligendam in suo casu, quoad diversos respectus & effectus, ut Gonz. ibid.

PARAGRAPHVS III.

De incompatibilitate beneficiorum regularium, & de decreto dimittendi præhabitum undecunque incompatible.

Quaestio 143. An religiosus plura simul obtinere possit beneficia regularia intra vel extra claustra; supponitur enim hic, de quo alibi, non minus in domibus & Ecclesiis Religiosis seu regularibus dari dignitates, prælaturas, personatus, & beneficia regularia religiosorum, v. g. Abbatiam, Præposituram, Prioratum, Canonicatus regulares, quin & Monachatum (qui & ipse beneficium regulare simplex est juxta Nav. in commentar. 4. de regular. n. 25. ex Host. & Abb. apud Pirh. tit. de præb. n. 177.) quam in Cathedralibus & Collegiatis Ecclesiis secularibus dentur istiusmodi beneficia secularia clericorum secularium: supponitur item posse regulares etiam extra claustra habere beneficia regularia etiam curata.

Respondeo negative: prohibetur siquidem e. cum singula. de preb. ne Monachi vel alii Religiosi pluribus Prioratibus, ut gl. in cit. c. v. Prioratibus vel Ecclesiis curam animarum habentibus, etiam si cura illa non per ipsos, sed per presbyteros sæculares Vicarios ad illorum præsentationem ab Episcopo institutos exerceri solet, absque sedis apostolicæ auctoritate seu dispensatione præesse præsumant; nisi fortè unus Prioratus vel beneficium regulare ab altero dependeret, vel ei annexum esset. Assertur quoque ibidem in principio hujus cap. ratio hujus, dum dicitur, quia singula officia singulis conferenda (non autem uni plura, cum ut dicitur c. 3. de Cleric. non resid. vix unum officium rectè quis implere sufficiat) Et quia dissolutionis & evagationis materia seu occasio præ cæteris auferenda est religiosis. Ita ferè Pirh. loc. cit. n. 178. qui etiam inde infert, non posse Prælatum suum subditum regularem habilem reddere ad duo beneficia, etiam ejusdem ordinis vel monasterii simul acquirenda; etiam si ea tantum sint simplicia, sine Papæ dispensatione; cum quodlibet sit incompatible cum primò, si conferatur in titulum religioso, &